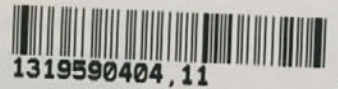

ŠTUDIJSKA
KNJIŽNICA
V CELJU

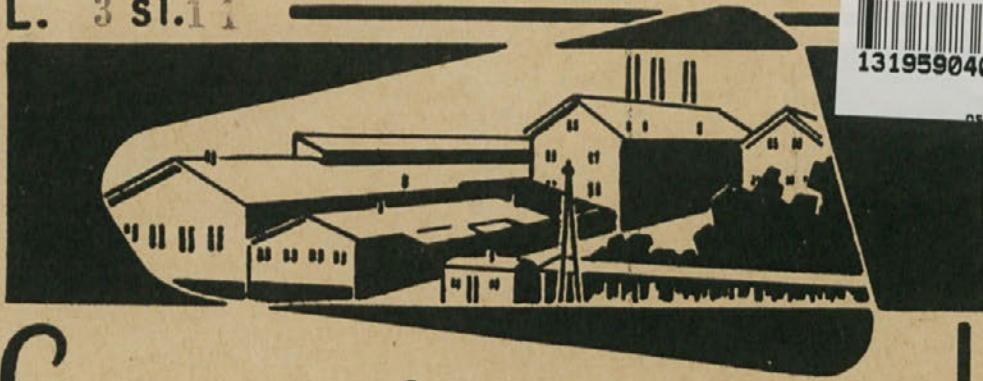
Liboje - skladišče
D-Per

249/1959

COBISS

L. 3 št.11

Libojski KERAMIK

Glasilo Keramične industrije Liboje-Celje

V s e b i n a :

1. 5 let vajenske šole - Božo Lukman
2. Organizacija dela v poljskih keramičnih tovarnah - Franc Oblak
3. Proizvodnja v grafikonih - Milan Kralj
4. Ljudje - peči - življenje - Opazovalec
5. Odločite se za gore - Rozalija Oblak
6. Zgradil si bom svoj lastni dom - Milivoj Tiki
7. Tudi tov. Recek se je poboljšal - Franc Oblak
8. Nekaj o udarniškem delu - Komisija za udarniško delo
9. Kaj smo res gospodje - Aleksander Tiki
10. Ali že veste - Lukman Božo
11. Humor v delovni obleki - Ernest Polanc
12. Dvojnik - Aleksander Tiki

oo 0 oo

5 LET VAJENSKE ŠOLE.

Letos smo petič sklenili učne pogodbe z vajenci. Začetek je bil težak. Nismo imeli še izkušenj o načinu izučevanja. Tudi učnih programov ni bilo, na katere bi se oslonili, ko smo sestavljali učni načrt za posamezne poklice. Predvsem je bilo treba rešiti vprašanje profila kvalificiranega delavca, to je: kaj mora znati v poklicu glede na njegovo ožjo specializacijo in koliko mu je potrebno znanja in stroke (panoge kot celote). Prepričani smo, da smo to vprašanje rešili zadovoljivo, vendar čas zahteva revizijo teh programov, ker glede na uvajanje novih postopkov in na moderno vodenje le-ti več ne ustrezajo. Lansko leto smo revidirali programe za praktično izučitev v poklicu predvsem zato, ker smo iz dvoletnega učenja pristopili k triletnemu. To smo storili zato, ker smo opazili, da njihovo praktično znanje ni ravno znanju tistih delavcev, ki so se priučili z večletno prakso. Izučeni v vajenski šoli so prednjačili le po splošni izobrazbi in boljšem poznavanju stroke kot celote.

V začetku je bila bojazen in določen odpor mojstrov do vajencev (takrat so bili vajenci še po obratih). Mislili so namreč, da jih bo preveč in da bodo tisti, ki nimajo izpitov, premeščeni na nekvalificirana delovna mesta. Kmalu so se take napovedi pokazale za neutemeljene. 5 let vključevanja vajencev kaže, da celo ne zmoremo nadomestiti tistih, ki odhajajo v pokoj ali iz kakih drugih razlogov zapuste podjetje. Glede na povečano proizvodnjo v prihodnjih letih pa bo nastal problem kvalificirane delovne sile v nekaterih poklicih še večji. To bo čutiti predvsem v poklicu strugarjev, modelarjev, nadzornikov žganja itd.

Da bi imeli pregled o tem, koliko vajencev smo imeli v posameznem šolskem letu, koliko jih je opravilo izpit in koliko prekinilo uk, navajamo te podatke:

Leto	Prišli	Odšli	Opravilo izpit	Letno stanje
1954	11	-	-	11
1955	17	1	-	27
1956	20	1	8	38
1957	15	4	10	39
1958	18	3	15	39
1959	17	8	2	46

Opomba: V letu 1959 bosta 2 tovarišici šele opravljali izpit.

Iz podatkov za preteklih 5 let vidimo, da smo dobili iz šole vsega le 35 kvalificiranih delavcev. Več kot polovica od tistih, ki so se izučili, pa so prekinili učenje. Da jih tolikšno število šole ni dokončalo, je predvsem krivda slab učni uspeh iz splošnih predmetov na šoli. Večina vajencev, ki vstopa pri nas v uk, ima slaba spričevala in nedokončano osnovno šolo. To je osnovni vzrok, da ne obvladajo predpisane snovi. Poseben problem je tudi v tem, ker je večina vajencev ženskega spola. Nekateri poklici nanreč zahtevajo samo moške. Tako je n. pr. s kurjači in nadzorniki žganja, kjer se tretjino delovnega časa opravi v nočni izmeni, ko je za ženske delo prepovedano. Marsikateri mladenič se pri nas zaposli, namesto da bi stopil v uk za ta poklic in si z rednim šolanjem pridobil kvalifikacijo. Večini je pozneje žal, da tega niso storili, vendar dostikrat ni to njih krivda, temveč njihovih staršev, ki jim tega niso omogočili.

Imamo pa še druge probleme. Že vse od začetka od ustanovitve vajenskega oddelka kot ekonomske zaključene in samostojne enote, ne uspejo najti vodje tega oddelka. Delo z vajenci zahteva primerno strokovno izobrazbo in določen delož pedagoških sposobnosti takega človeka pa nismo mogli najti.

Drugi zelo važen faktor za uspešno praktično delo vajencev je delovni prostor. Sedanji oddelak je postal pretesen, razen tega pa kompresorji, ki so nameščeni v slikarni pod njim, tresejo delovni prostor. To najbolj ovira delo slikarjev. Na enem od pregledov nas je republiški inšpektor za strokovno šolstvo opozoril in zahteval premestitev slikarjev v drug mirnejši prostor. Mi sami se zavedamo, da moramo tej priponbi čimprej ustreči, toda pri najboljši volji do sedaj nismo utegnili najti ustreznega prostora. Glede na preselitev livarne v nove prostore je upanje, da bo tehnično vodstvo to našo zahtevo uspelo rešiti. Najugodneje bi bilo, da se ves oddelak preseli v večji prostor in morda bi bilo to ustvarljivo po preselitvi livarne v rekonstruirano dvorano.

Božo Lukman

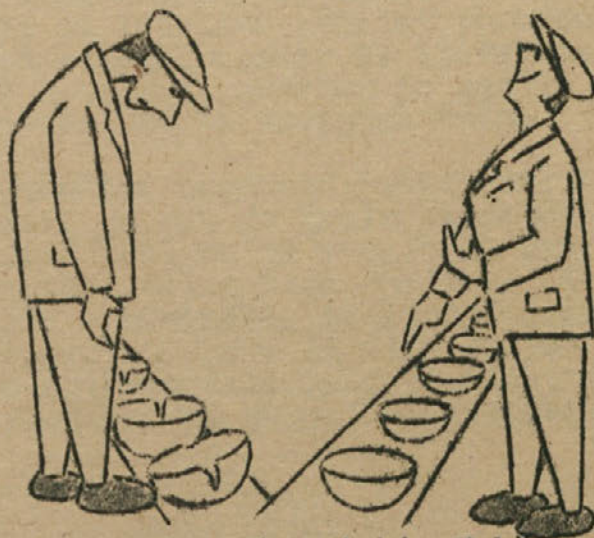
ORGANIZACIJA DELA V POLJSKIH KERAMIČNIH TOVARNAH.

Organizacijo dela v poljskih keramičnih tovarnah inajo nekoliko drugače vpeljana kot pri nas, kar velja tudi za evidenco proizvodnje. Te stvari so pri njih čisto enostavne, praktične in točne.

Evidenca v proizvodnji gnote ni mnogo drugačna kot pri nas, razlikuje pa se v strugarni in livarni, kjer nimajo na deskah (plankah) nobenih listkov ampak prevzemajo robo vodje oddelkov, ki vse artikle zaznamujejo z barvo. Za pregled robe nimajo brigadirjev, temveč dva kontrolorja. Ta dva kontrolorja inata svojo ustaljeno metodo dela, tako da so se na kontrolo popolnoma navadili tudi delavci. Kontrolor ne more nikomu bolj strogo ali bolj nilo oceniti izdelkov. Komu bo danes pregledana roba, ni odvisno od kontrolorja, ampak to pokaže žreb. Le izjemoma lahko tudi vodja oddelka ali obratovodja določi, komu naj se izdelki pregledajo, vendar morajo biti taki primeri s pravilniki številčno omejeni. Ko določi žreb, komu naj se roba pregleda, mora kontrolor tega delavca vpisati v knjigo in šele nato pregledati loo kosov njegovih izdelkov, ne pa izdelke od enodnevne proizvodnje. Če najde kontrolor pri teh loo kosih štiri slabo izdelane artikle, delavec tisti dan ne dobi plače za delo. Mogoče boste dejali, da je to grobost, vendar pravijo tovariši v Poljski, da je teh primerov zelo malo. Če pa še to stvar osvetlimo z druge strani, namreč s finančne, potem bomo videli, da tak postopek sploh ni preoster.

Tudi v mnogih naših tovarnah morajo ljudje plačevati okvaro, ki jo napravijo hote ali nehote, ker je to pač škoda, ki je napravljena v tovarni.

Zato pomeni tudi nekaj naših slabo izdelanih artiklov finančno škodo za tovarno in s tem tudi za vse člane kolektiva. Višino take škode je lahko ugotoviti, če vemo, koliko stane ponovna predelava gnote in obraba stružnic, električni tok itd. Tu je še treba prišteti I. žganje, saj se naša proizvodnja prvič sortira šele po prvem žganju, kjer se do kraja pregleda tudi slabo izdelana roba. Kot rečeno so se na tako kontrolo poljski delavci navadili, tovarne pa so si zagotovile zelo kvalitativne izdelke, ki se z našini ne morejo primerjati. Kakšen finančni uspeh ina s tem tovarna, vam lahko pove tale enostavna primerjava.

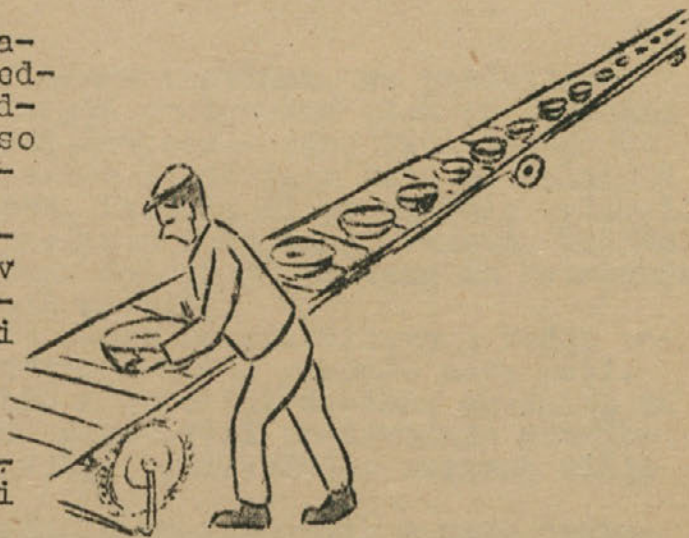

V naših južnih tovarnah porcelana inajo vsi delavci za lo do 20% večje norme kot v poljskih tovarnah, pa vendar pride v poljskih tovarnah mnogo več kg porcelana na enega zaposlenega, kot pri nas (številke sem pozabil). Iz tega se vidi, da ni vse visoka proizvodnja, ampak da je prav tako

važna - in celo mnogo bolj - kvaliteta izdelkov. S takim načinom dela so si tudi ustvarili pogoje za delovno disciplino. Vsi delavci so vseh osem ur na svojih delovnih mestih ker, če hočejo izdelati vse izdelke kvalitetno, nimajo časa hoditi po tovarni. Poleg tako močne kontrole pa poedini delavci dosegajo norme do 200%.

Vodje oddelkov inajo mnogo manj dela kot pri nas, predvsem tudi zato, ker inajo tak način dela, ki jim odgovarja in jim ni treba pri tem upoštevati vseh pevskih, nogometnih, odbojcarskih in norje drugih sestankov. Taka društva in organizacije lahko vseeno dobro delajo, svoje delo pa morajo prilagoditi tovarnam, ne pa narobe, so nam razlagali.

Po vseh tovarnah smo videli samo traktorje in niti enega avtomobila. Ko smo jim na njihovo vprašanje, kakšna prevozna sredstva pa ni uporabljamo, odgovorili, da avtomobile, so nas resno pogledali in dejali, da je ta stvar precej draga. Precejšnje število transportnih delavcev jim je odpadlo, ko so nontirali verižni transportni trak, ki gre po vseh oddelkih - tudi v nadstropja. Tak transportni trak inajo tudi v naših opekarnah, katerih predstavniki trde, da se jim dobro obnese.

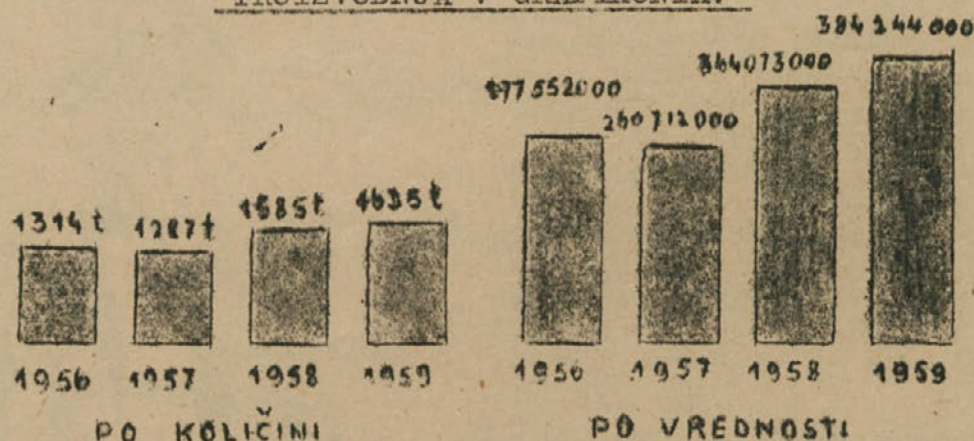

Tudi kvaliteto navčevih modelov ne moremo primerjati z našimi. Res je, da inajo za izdelavo modelov poseben navec za modeliranje, ne pa zidarskega, vendar se človek ne more načuditi njihovi precizni izdelavi, posebno še zato, ker tudi tam ne dobijo vedno navec, ki bi vseboval točno enako količino vlage.

V slikarni smo se začudili ogromnim prostorom, ki so celo večji od strugarne. Vodič pa nam je knalu obrazložil prednosti takih prostorov, naureč teh, da se v najhjih prostorih mnogo poslikane robe zamaže. Poleg tega inajo še čisto posebne prostore za slikarje - umetnike. Ti ljudje delajo samo na poizkusih novih dekorjev in barv in niso vključeni v proizvodnjo. Da bi bilo njihovo delo bolj popolno, dobivajo tudi redno različne predloge iz keramičnega inštituta.

Franc Oblak.

PROIZVODNJA V GRAFIKONIH.

Kakor je iz grafikonov razvidno, se predvideva, da bomo v letošnjem letu dosegli proizvodni plan po količini 1.635 ton in po vrednosti 384,244.000,- din. Proizvodnja bo porasla od leta 1956 pa do konca letošnjega leta po količini za 25% in po vrednosti za 38%. Vzroki, ki so najbolj vplivali na porast proizvodnje, so predvsem znanjšanje škarta, boljša kvaliteta izdelkov, zboljšanje delovnega procesa in zalaganje delavcev na njihovih delovnih mestih.

V naslednjem letu sicer ne predvidevamo večji porast proizvodnje, to pa predvsem zaradi gradnje nove peči. Upamo sicer, da si bomo lahko zagotovili devizna sredstva za nabavo grafitu in s tem tudi zagotovili proizvodnjo grafitnih loncev, ki bi nam dali višjo proizvodnjo, oziroma višjo vrednostno realizacijo.

Kljub vsem težkočam v proizvodnji, katere nastajajo predvsem zaradi izrabljenosti strojnega parka upamo, da se bo proizvodnja v naslednjih letih še zvišala.

Milan Kralj.

ODLOČITE SE ZA GORE.

Na gore, to je najlepša oblika turizma. Mnogin je še preveč tuja, ker jih strašijo visoke skale in težke poti. Kdor pa je že prehodil kakšno turo, pa je lahko opazil, da biva v gorah najlepši mir, obdan s svežim čistim zrakom in človek kar občuti, ako ga vleče vedno višje.

Zato želimo in predlagamo, če bo anketa pokazala dovolj interesentov za gore, da naša sindikalna podružnica najame sobe v kakšnem planinskem domu.

REŠITEV IŠČIMO V DOBRI ORGANIZACIJI DELA IN
VARNOSTI.

Navajam nekaj predlogov: Robanov kot, kjer je lepa mirna dolina, obdana s smrekovini gozdovi ter pašniki, kjer se poleti pase nebroj krav in ovac, katerih zvončki zvonijo v to tiho dolino. Tu je tudi prostran travnik, primeren za nogomet, odbojko in podobno. Najlepše kar nan nudi, so lepe ture na: Korošico, Kanniško sedlo, Strelovec, čez Planjavo v Logarsko dolino in še mnogo mikavnih lepih izletov. Tu se človek res odpočije, razvedri in si nabere novih noči.

Zelo lepa je tudi dolina Trente, kjer so ture k izviru Soče, na Vršič, Jalovec. Ker je to precej daleč, bi tudi precej stalo.

Mogoče bi se odločili za Triglavska jezera? Od tu je lepa tura na Triglav, pri donu pa lepa vožnja s čolnom po jezeru.

Lepo je na Pohorju. Še mnogo takih lepot bi lahko opisala, saj sem jih precej prehodila in ne še vedno nikaj in vlečejo, pa naj bo v zinskem ali poletnem času.

V gorah je vedno lepo.

Rozalija Oblak.

TUDI TOV. RECEK SE JE POBOLJŠAL.

Minilo je sedem let, ko je prišel v tovarno najhen, neboljjen 18-letni tov. Drago Recek. Bil je skoraj preveč žive narave, saj so ga vodje oddelkov pošiljali iz enega oddelka v drugega, ker je povsod napravil kakšno neumnost - predvsem je imel veselje ponagajati ženskan. Pozneje je vedno krivdo priznal, se skesal in obljubil, da kaj takega ne bo nikdar več napravil. Res je, kaj takega ni napravil več, pač pa si je izmislil kaj drugega in spot je pred vodjen oddelka, obratovodjen ali direktorjem priznal krivdo in obljubljal, da kaj takega ne bo napravil nikdar več.

Toda vstrajno vplivanje njegovih nadrejenih, ki so mu trebili na ušesa, kako mora delati, kaj je dobro in kaj slabo, manjše denarne kazni in dveletna vojaška obleka ga je sprenenilo v dobrega in marljivega delavca.

Dne 3. 10. 1959 je tov. Recek Drago na vaccum rezilniku, pri katerem stalno dela, opazil najhno okvaro in o tem takoj opozoril vodje oddelka. Ko so ključavničarji pregledali stroj, so ugotovili, da je zaenkrat res še okvara najhna - toda če tega tov. Drago Recek ne bi takoj sporočil, bi lahko vsak trenutek nastala velika škoda. Škoda, ki bi nastala, ne bi bila samo v tem, da stane popravo tega stroja mnogo denarja, ampak poneni zastoje stroja tudi zastoje strugarne, kjer je zaposlenih 90 ljudi.

S tem svojim dejanjem si je tov. Drago Recek zaslužil pohvalo in želino, da bi ostal še nadalje tako vesten.

Franc Oblak.

LJUDJE - PEČI - ŽIVLJENJE.

Pri peči prodorni res velik je križ.
Zna kregat se, zmerjat že vsak vam drobiž.
Sem pridna, sem mirna in vse naredim,
nazadnje pa delo najslabše dobim.

Pa mi jih poznamo vse takšne ptičke,
prehitro, preurno vrtijo jezičke.
Po križu jih ščiplje, v trebuhu zavija;
v tem kaže se njih energija.

Se joka in emiri pa solze si briše,
zraven pa nove si prilike išče,
kako najti izgovor, " - dobit "
potrdilo,
da delo bo lažje in milo.

Druge se hvalijo: "Mi več naredimo.
V nedeljo popoldne doma me sedimo".
Le dvajset jih je -
po sredi pa teče reka "GORJE".

Zakaj ne razumete punčke se naše?
Se več naredile roke bi vaše.
Sloga, ljubezen in mir naj vas
druži!
Vsak sobi pošteno naj kruhek
prisluži.

Kako bi bilo nam lahko lepo
če vsi bi kot eno bili. Res je tako!
Saj vsi smo delavci, graditelji vsi,
vsak je rad srečen, vsak rad živi.

Vse: "glazirarce, štaubarce filarce"
ve,
saj imate res pridne roke. -
Besode žaljive pa dajte na stran
pa boste "udarni štab" imenovan.

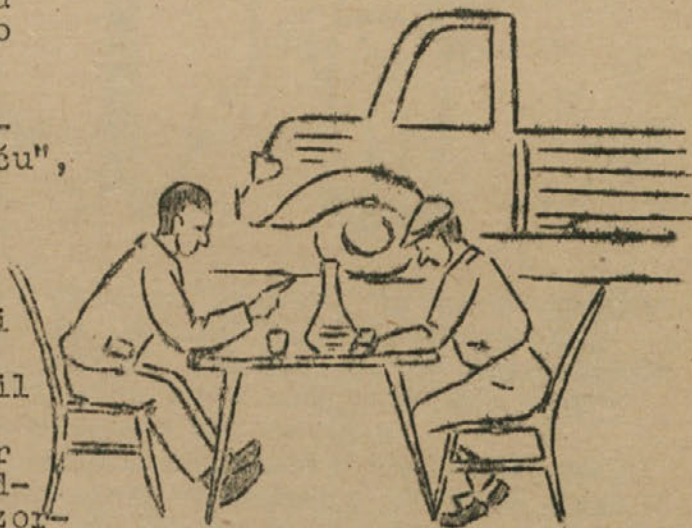
Opazovalec.

ZGRADIL SI BOM SVOJ LASTNI DOM.

Odločitev, da si bo postavil svojo lastno hišico, je Jožetu pregnala zaspanec in mu pognala močan valj krvi po vsem telesu. Občutil je nekaj sličnega kot takrat, ko se mu je rodil prvi sin. Takrat sta mu že pri telefonskem sporočilu iz bolnice, da je postal oče sinu, "odletela" dva gumba s sukniča. To je bil očetovski ponos. Drugo prijetno razburjenje je občutil še kot fant, ko je prvič v jutranjih urah odhajal od Štefke, s katero je sedaj poročen. Toda slednjega Joža ni mogel primerjati s tem, kar je sedaj občutil. Sicer sta tuči takrat večino noči porabila za načrte o njenem domu, toda to so bile želje, odvisne od možnosti stanovanjske uprave in razpoloženja drugih.

Danes ga ni motilo to, da je z leve noge, na kateri je imel razen vsch pet prstov še nepozdravljeno kurje oko, zadel v zabojo za premog. Tudi na deževno vreme se ni več hudoval "mala rosica", je kar zadovoljno zabrundal. Kljub slabemu posluhu je po nekaj letih zopet zapel tisto, že preveč narodno "Kučica u cveću", ki je trenutno zaustavila hrup starejših dveh. Nato je nasul v pšenični zdrob otrokon dvojno mero sladkorja, kar je vzbudilo pri njih ponovno začudenje in glasno odobravanje. Spravil je otroke v posteljo, nad najmlajšim razprostrl star dežni plašč (zaščitno sredstvo, ki ga je rešilo nadzorstva) in predčasno odšel

proti tovarni. Hotel je biti san. "Ne, ženi tega nocoj še ne bom povedal!" Obžaloval je, da nima v tem času žena rojstni dan, saj bi ji to sporočilo lahko poklonil kot darilo.

To noč ga sicer težko delo ni utrudilo, še bolj se je zagrizel vanj". Utrditi se moram, kar čedno delo bom moral opraviti", si je dejal in zopet pljunil v dlan.

Drugi dan ni po zajtrku legel kot sicer. Oblekel si je pol pražno obleko in na ženino začudeno vprašanje, kaj da je z njen naroče, dal sklicati vse člane družine in slovesno povedal svoj sklep, malomu pa še posebej zagotovil: "Ne bo ti več voda kapljala na nosok", ter mu še s prstom pokazal tisto mesto, ki je bilo deževju najbolj izpostavljeno.

Žena se je sicer razveselila novice, vendar ne toliko kot Jože, kajti ženske so bolj prenišljene. "Jože, uganil si noje skrite želje, tudi jaz sem že dosti raznišljala, kako naj se rešim iz te stisko". Sicer ne ven dosti o gradnji, ampak dala ti bom pameten nasvet. Čimprej se zbližaj z vseni šoferji v podjetju, kajti le - ti so odločilni o napredovanju ali nahanju itd. Direktor, kolikor ven, rad ponaga vsakemu, ki potrebuje prevoz. Tudi registrirane vožnje niso toliko drage, da ne bi zagnala plačila. Slišala pa sem od

tistih, ki so že gradili, da je skoraj vse odvisno od šoferja".

"Žensko", je zagodrnjal Jože pa kljub temu vtaknil v denarnico jurja za primer, če naleti na šoferja v času, ko bo mesel prošnjo za dodelitev zemljiške parcele.

V trgu si je kupil zvezek za 40.- din. Pri "Grozdu" je sedel za mizo, plačal prve-
nu šoferju dva musolinija in sebi šunkarico, ki bi morala nositi letnico 1958, čeprav jo je Jože kupil v drugi polovici 1959. leta. V zvezek je za začetek vpisal naslednje rubrike: "za črne vožnje ena rubrika, za registrirane vožnje in za pitje šoferjen".

"Ha je dejal, dinar bon ovekovečil". Stopal je po hodnikih, gledal napis na vratih, jih odpiral in zopet zapiral. Dosti vrat je že videl Jože v življenju, toda do danes jim ni posvečal posebne pozornosti. "Takšna vrata bon dal izdelati tudi jaz. Zelo lahko se odpirajo in zapirajo. Pri vratih ne bo okrog prinašali."

"Dobro", je rekel Jože referentu, ki se je končno le zavzel za njegovo prošnjo in mu povedal, kdo bo odslej razpravljel o njegovem domu, koliko odbornikov bo zaposlenih s tem njegovim problemom, vključen bo v urbanističen načrt in pozneje klaj še nogoče v olepševalno društvo.

"Zelo dobro", je ponovno zagotovil Jože. Veste, do sedaj se je za noje stanovanjsko vprašanje zanimal samo predsednik stanovanjske skupnosti in še ta je inel zane zelo malo časa. Drži, več ljudi, več ve. Hvala za vse pa pozdravljeni".

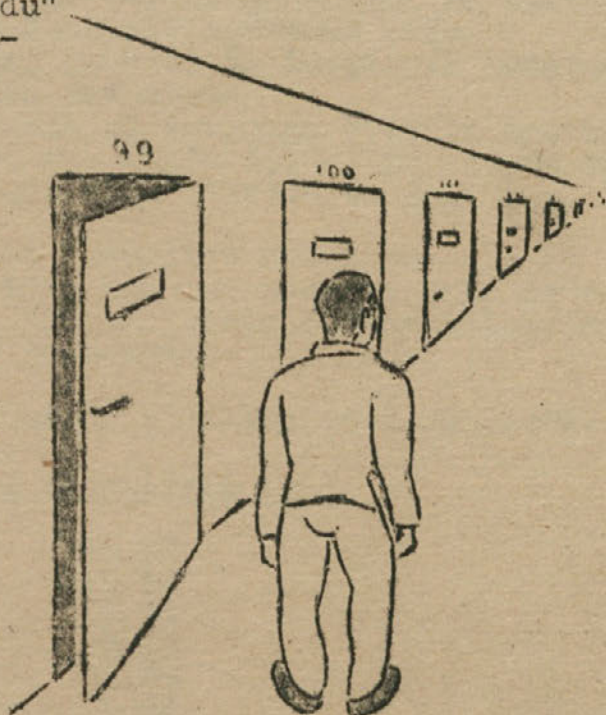
DALJE PRIHODNJIČ.

Milivoj Tiki.

NEKAJ O UDARNIŠKEM DELU!

Ne bi ponavljali nujnosti postavitve ljudske restavracije, ki bo služila za izboljšanje prehrane naših delovnih ljudi. Istotako je zelo važna postavitve nove prodorne peči, saj si bomo z njo zagarantirali v prvi vrsti večjo produktivnost, z druge strani pa je nova peč garancija za nadaljnji razvoj naše tovarne.

O teh stvarih smo večkrat razpravljali na raznih sestankih in si je kolektiv dal obvezo, da bomo s prostovoljnimi delom pomagali znižati stroške pri gradnji teh nujno potrebnih objektov.

Naša skupna obveza prostovoljnih ur znaša 10.600 ur. Pridno se prijavljamo k prostovoljnemu delu, vendar pa imamo tudi take tovariše, ki godrnjajo, češ udarniško delo je preživela stvar. Tudi moramo reči samo eno, da niso razgledani in nočejo razumeti naše skupne akcije, saj s tem delom koristimo samo sebi. Upamo pa, da bodo tudi ti tovariši pomagali pri delu, da dosežemo naš začetni cilj.

Ako napravimo dolni pregled že izvršenih prostovoljnih ur, dobimo zadovoljive rezultate.

Do sedaj je izvršenih od skupnega števila ur, ki smo se jih obvezali, že 1612, kar znaša 15,9%. Od skupno zaposlenih se je k prostovoljnemu delu odzvalo že 50%, t.j. 25 članov kolektiva.

Pri prizadevanju za izvršitev naših obvez zelo aktivno pomagajo vodje oddelkov, kar nam razorno kaže navedena razdelitev po oddelkih, oziroma odziv članov kolektiva po oddelkih, izraženo tudi v procentih.

Procent izvršenih udarniških ur po oddelkih do 10.10.1959:

Tok. št.	Oddelok	% udarniških ur:
1.	Strugarna	16.7%
2.	Modelarna	48.1%
3.	Livarna	15.4%
4.	Nova predorna peč	8.5%
5.	Stara predorna peč	4.8%
6.	Generator, kotlarna	1.8%
7.	Okrogla in nadglazurna peč	16.3%
8.	Šanotni oddelok	20.8%
9.	Zunanja skupina	8 %
10.	Delavnice	5.2%
11.	Pakirnica in razvrščeval.	8.7%
12.	Proizvodnja gnote	10.8%
13.	Sklad.got. izdelkov	15.7%
14.	Slikarna	15.5%
15.	Uslužbenci	19.8%
16.	Vajenski oddelok	41.3%
17.	Avtopark	65 %

Zelo pohvalno se moramo izraziti odzivu članov ZK, saj so sklenili, da bo vsak izvršil 30 prostovoljnih ur in jih je do sedaj samo še 18, ki se še niso prijavili, vendar lahko rečemo, da je odziv 80%.

Prepričani smo, da bodo še z večjim pogunom prišli za delo in tako čimprej izpolnili našo dano obvezo.

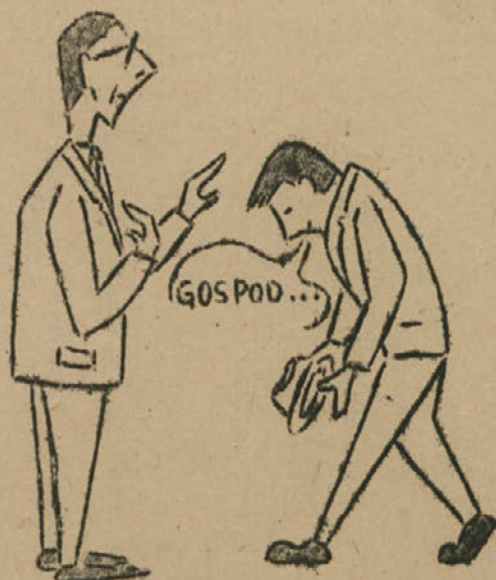
Komisija za udarniško delo.

NAJPREJ IN POVSOD - VARNOSTNA VZGOJA, POTEM
PREPRIČEVANJE, OPOMIN, PREMESTITEV,
DISCIPLINSKI UKREP.

KAJ SMO RES GOSPODJE ?

Lep najski dan je spremljal Raterkesa, ko je stopal proti Keranični tovarni - ta dan je nanreč nastopil novo službo. Njegovega položaja ne izdan, pa naj skriva njegovo latinsko zvoneče ime karkoli. Tako se obljubil že pred leti in danes po tolikem času sva se zopet srečala.

Ne ven, toda dozdevalo se ni je, da je nekoliko spremenjen. Da, pred leti je bil naravno smešen v prizadevanju, da bi vsako malogo rešil do potankosti. V tem svojem ravnanju je bil včasih občudovanja vreden nož in opazil sen, da se je nekaterim celo snilil. "O ti revše zaletavo", so rekali, pa vendar se na nič ni oziral. Delal je vtis onejenega, vendar odločnega človeka, ki je hotel zapisati svoje latinsko ime v zlato zgodovino jugoslovanske ustvarjalnosti in skoraj bi mu to že uspelo, da ni poleg običajne prizadevnosti imel še smisel za resno in ostro kritiko. Če se mu je zdelo prav, ni izpustil s seznama kritizirancev niti svojega šefa Raterkesa ali celo višjih.

Bil je pač tak, da ni upošteval nobenih višjih

sil, ki bi lahko vplivale nanj, če je menil, da ima prav. Toda ko ga danes gledan in z njim razpravljan, vidin, da je drugačen. Kako živahen je bil, ko sva se zopet srečala in ni nalo kamsneje zaupal: "Več nič več ne najdeš tovarišev, kot smo si bili včasih v hosti, še bolj pri skupnem delu v raznih delovnih akcijah. Vse mineva! Lepi sponini! E, kako dobri tovariši! Kaj če sedaj doraščajoča mladina tega kolektivnega duha in tovariške ljubezni ne bo poznala? Težko je bilo in vendar ni je iskreno žal za tistimi - za tovariškimi čustvi".

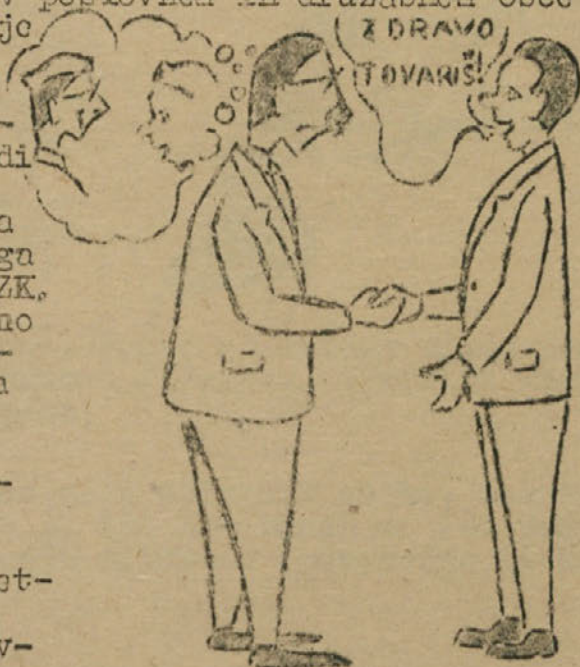
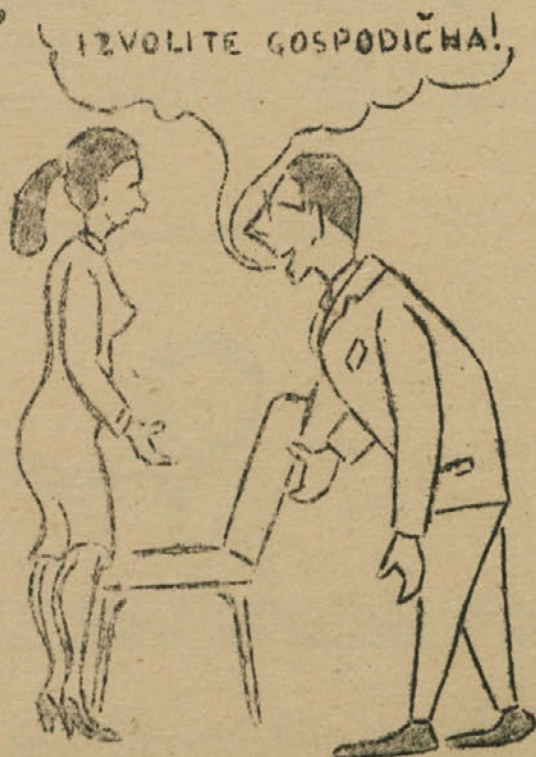
Tako bi še naprej razpredal misli, da ni v njegovo pisarno stopila starejša tovarišica - delavka podjetja - in pozdravila ter nagovorila: "Gospod Raterkes, prošnje imam za Vas", in mu jo je izročila. Nekoliko se je zdrznil,

kot da je v zadregi pred mano. Uganil sen, kaj ga je zmedlo in sen dejal: "Saj to ni samo pri Vas. Na vsakem koraku že srečaš "gospoda". Odgovoril je: "No, ne moren verjeti, da ne moreno opraviti s preteklostjo, ko vendar vemo, da je "gospod" pomenil za tistega, ki ga je moral izrekati "ponižen sen sluga". Gospodar, ki je iz njega nastal "gospod" je bil za vse razredne družbe neobhoden rekvizit, ki ga je moral uporabljati razred sužnjev, tlačanov in v razpadajoči kapitalistični družbi proletariat. Toda gospodarje smo odpravili, odpravili smo nazive kot so: vlačasni, prevzvišeni, njegovo veličanstvo in prav tako bi lahko ponetli z gospodi. Naziv gospod se mi zdi primeren samo še za tujce, ki nam ne morejo biti tovariši, za starejše nože, katerih hotenja in čustev ne poznamo, in kavbojsko oblečeno mladež, ki liči na pastirje v severnoameriških prerijah, ki se ločijo od naših pastirjev po tem, da so junaki surovosti, neverjetno spretni strelci in pretepači. Ne, naši romantični pastirji se ne morejo ponášati s tem in zato njihovo življenje ne ustreza okusu pustolovcev, ki krutosti vojn in nacionalnega zatiranja na srečo niso okusili. Pa vendar "Triglavska pravljica" lepše zveni kot ritem "kavbojskih kopit" v kavbojkah. Vidiš, tako tudi rodi beseda gospod neki odpor in nasprotno beseda tovariš tako prijetno zveni.

Na vso srečo še "gospoda" ni preveč razpasena in upan, da je še nekaj tovarišev, ki so se pripravljani boriti za odnose in naziranja, ki ustrezajo našim kulturnim prilikom in naši morali v poslovnem in družabnem občevanju.

Najhuje, kar je v tem, pa je to, da tako nazivanje že nič ne moti (če celo ne prija) marsikatega člana ZK, ki sedi na odgovornem stolčku in se niti ne zaveda svojega klavrnega gospostva, ki ga povezuje s pripadnostjo ZK. V takem obnašanju je ravno toliko vsebine, kot v domišljiji rinskoga cesarja Klavdija, ki si je predstavljaj, da je največji pesnik in zato dal zažgati Rin, da bi ob gorečem nestu njegove pesniške stvaritve imele večji unetniški poudarek. V njegovih zadnjih trenutkih živ-

ljenja, ko je napravil sanonor, je rekel te le besede: "Tako unira največji unetnik". Snešno, kaj? In vendar je oboje res.

Strinjaj se z njim in pristavi, da bi na take stvari morala opozarjati organizacija ZK, za njo pa še mladinska organizacija, SZDL itd. Na koncu hočem reči, da se tovariš Roterkes ne boji toliko sanoga imena "gospod", temveč vsega tistega, kar pride z njim in nas v občevanju z ljudni sponinje na razredne družbene odnose. Pravi tudi, da je med njim in gospodom približno takšna razlika, kot med njim in japonskim cesarjem Mikado.

Bodi torej tovariš in ta beseda ti naj bo vir iskrenega prijateljstva do svojega sodelavca, gosta, potnika, do slehernega državljana.

Aleksander Tiki.

ALI ŽE VESTE .....

- da bo podjetje zaprosilo Zvezni urad za cene za povišanje cen nekaterih izdelkov, katerih proizvodni stroški so višji od prodajne cene;
- da bo po planu vzgoje kadrov za prihodnje leto več tečajev, med katerimi bo tudi tečaj za kvalificirane in visoko kvalificirane delavce keramične stroke;
- da nekateri delavci prodajajo dopust. Neka tovarišica si ga je kupila 5 dni od sodelavke za 2.700.- din. Torej trgovina je na višku in lahko se zgodi, da bo kdo dal na prodaj ali v najem poleg dopusta še opravljjanje službe za vrednost mesečnega zaslužka;
- da se dviga procent lona, čenur so deloma vzrok peči, deloma pa premajhna pozornost delavcev. V korist vseh je, da se na kvaliteto bolj pazi;
- da kvaliteta dela ni od vseh delavcev enaka, nan dokazujejo podatki, po katerih je lon nekaterih za 30% večji od izdelanih izdelkov drugih delavcev (povprečje bi bilo ca. 10%);

- da nas gradbeno podjetje "Remont" iz Prebolca "vleče" za nos, ker nan že več kot mesec dni obljublja začetek gradnje Ljudske restavracije. Tako nesolidnega podjetja v naši praksi še nismo ineli prilike spoznati;

- da je projektivni atelje v Žalcu izdelal idejni načrt za Ljudsko restavracijo in da je ta načrt isto podjetje popolnoma spremenilo, čeprav je za osnutek zaračunalo ca. 150.000.- din. Tak način dela bi bil podoben delu kakega industrijskega čevljarkega podjetja, ki bi izdelovalo leve čevlje. Kaj takega si naareč ne privoščijo niti v tistih državah, ki inajo sredstev na pretek.
- da bodo s 1. novembrom v bifeju znižali cene vseh mesnin in mlečnih izdelkom za 20%.
- da ina predsednik UO tov. Pantelič Rado največ prostovoljnih ur, t.j. 29;
- da je pri prostovoljnem delu sodeloval tov. Gojzdnik, ki je tik pred upokojitvijo.

HUMOR V DELOVNI OBLEKI.

ZLATA SREDINA.

- JAKA : "Si že bil na udarniškem delu"?
- TONE : "Že nekajkrat. Veš, z delom sem še kar zadovoljen, ne pa toliko z zapisovanjem ur. Se zelo radi znottijo!"
- JAKA : "Kako pa potem pišejo? Več ali manj"?
- TONE : "Kje neki več? Z udarniškim delom je ravno obratno kot z madurnim. Do danes imam v tem mesecu 16 nadur, udarniških pa samo 12. Opravil pa sem obojih točno po 14 ur".
- JAKA : "No, je pa le vseeno lepo, da se ravnamo po starem pregovoru: "Sredina je zlata!".

P R E D V O J N A :

Še pred II. svetovno vojno je bivši obratovodja Hibl opazoval skoz okno pisarne delavca Špegliča, ki je v huji zimi prevažal v sanokolnici sneti preko dvorišča. Opazil je, da pri vsaki vožnji na pol poti sede na sanokolnico in počiva kljub ostrenu urazu.

Poklical je delavskega zaupnika in delavca Špegliča ter vprašal slednjega: "Kako morete v tem ostren urazu počivati na sanokolnici?" "Ne morem voziti, preveč me zebe", mu je odgovoril delavec. "Če bi hitreje vozili, bi se s tem grel", ga je prepričeval obratovodja.

"Če pa tako mislite, gospod obratovodja, da se bom z delom grel pa že rajši zurznen", mu je odvrnil Špeglič.

Ernest Polanc.

D V O J N I K .

"Konaj što" napravim, zrecitiram,
že "prešerno" vse me hvali.
Bil lahko enak bi tebi
veliki poet,
ki za umetnino bil si vnet,
če odklanjali bi pesen mene;
prosin, puščic tvojih bes ne
ne zadenci!

Slaven za življenja bi postal
sanega Prešerna v senco dal,
če bon pol jaz, znan poet,
"vladika" poč slovenski - vnet.

Aleksander Tiki.

Ureja uredniški odbor: Odgovorni urednik Božo Lukman.
Izdaja Keramična industrija Liboje — Celje.
Prispevke dostavljajte odgovornemu uredniku. Rokopisov ne vračamo.